

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-05544/2017-ERU

V Ostravě dne 15. září 2017

Č. j. 05544-10/2017-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán dle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-05544/2017-ERU a zahájeném dne 19. května 2017 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s účastníkem řízení, kterým je právnická osoba **QMX s.r.o.**, se sídlem Plzeňská 183/181, Košíře, 150 00 Praha 5, IČO: 272 32 212, zastoupen na základě plné moci ze dne 3. května 2017 [redacted], ev. č. [redacted], se sídlem [redacted], ve věci podezření ze spáchání správního deliktu dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 5. června 2017 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

- I.** Účastník řízení, právnická osoba **QMX s.r.o.**, se sídlem Plzeňská 183/181, Košíře, 150 00 Praha 5, IČO: 272 32 212 (dále jen „účastník řízení“), se tím, že v rozporu s ust. § 30 odst. 2 písm. e) energetického zákona, jakožto držitel licence na obchod s elektřinou č. 141533375, nebyl v období od 8. července 2015 do 18. května 2017 registrovaným účastníkem trhu, **dopustil spáchání trvajících správního deliktu dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona.**
- II.** Účastníku řízení se dle ust. § 18 odst. 3 písm. b) energetického zákona **ukládá opatření k nápravě** zjištěného protiprávního stavu podle výroku I. tohoto rozhodnutí spočívající v povinnosti účastníka řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto příkazu zaregistrovat se u operátora trhu, tj. společnosti **OTE, a.s.**, se sídlem Praha 8 - Karlín, Sokolovská 192/79, PSČ 186 00, IČO: 264 63 318, ve smyslu ust. § 30 odst. 2 písm. e) energetického zákona.
- III.** Podle ust. § 91 odst. 14 písm. b) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníku řízení za spáchání správního deliktu dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 30 000 Kč** (slovy: třicet tisíc korun českých), která je splatná dle ust. § 46 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí na účet

Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 17517.

IV. Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníku řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 17517.

Odůvodnění

I. Úvod

Na základě vlastních zjištění Energetického regulačního úřadu (dále jen „Úřad“) bylo s účastníkem řízení dne 19. května 2017 zahájeno správní řízení ve smyslu ust. § 46 správního řádu pro podezření ze spáchání správního deliktu dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona.

II. Průběh správního řízení

Po prostudování podkladů, jež byly do správního spisu převzaty dne 16. května 2017, o čemž byl téhož dne vyhotoven Záznam o vložení do spisu, č. j. 05544-2/2017-ERU, a podkladů, jež jsou veřejně dostupné [tzn. seznam všech registrovaných účastníků trhu (tj. soubor s označením „*Seznam_vsech_registrovaných_ucastniku_CZ.xls*“)] veřejně dostupný na internetových stránkách operátora trhu (<http://www.ote-cr.cz/registrace-a-smlouvy/seznam-ucastniku-trhu>), dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto dne 17. května 2017 vydal v souladu s ust. § 150 správního řádu příkaz, č. j. 05544-3/2017-ERU (dále také jako „příkaz“), kterým byla účastníku řízení za spáchání správního deliktu dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona uložena pokuta ve výši 30 000 Kč, opatření k nápravě zjištěného protiprávního stavu a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Příkaz byl účastníkovi řízení doručen dne 19. května 2017.

Dne 26. května 2017 byl Úřadu prostřednictvím datové schránky doručen přípis zástupce účastníka řízení, který byl správním orgánem posouzen v souladu s ust. § 37 odst. 1 věty druhé správního řádu dle svého skutečného obsahu jako tzv. blanketní odpor (dále jen „odpor“) proti příkazu. Podáním odporu byl příkaz dle ust. § 150 odst. 3 správního řádu zrušen a správní řízení dále pokračovalo.

Dne 20. června 2017 zaslal Úřad společnosti OTE, a.s., se sídlem Praha 8 - Karlín, Sokolovská 192/79, PSČ 186 00, IČ: 26463318 (dále jen „OTE a.s.“ nebo „operátor trhu“), Žádost o součinnost, ve které Úřad společnost OTE a.s. požádal o prověření, zda účastník řízení je či není registrovaným účastníkem trhu ve smyslu ust. § 30 odst. 2 písm. e) energetického zákona. Na tuto žádost společnost OTE reagovala přípisem ze dne 23. června 2017, zn. [REDAKCE], ve kterém paní [REDAKCE], specialista odboru

Zákaznické služby, sdělila, že účastník řízení neměl, a v současné době stále nemá, dokončenou registraci ve smyslu ust. § 30 odst. 2 písm. e) energetického zákona, a že přístup do zabezpečeného portálu společnosti OTE a.s. nebyl dosud nastaven.

Dne 4. července 2017 zaslal správní orgán účastníkovi řízení Vyrozumění o možnosti vyjádřit se a doložit aktuální majetkové poměry, č. j. 05544-9/2017-ERU (dále jen také jako „Vyrozumění“), ve kterém informoval účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí ve věci. Zároveň bylo účastníkovi řízení sděleno, co je považováno za podklady rozhodnutí, a byla mu dána možnost doložit správnímu orgánu doklady svědčící o jeho aktuálních majetkových poměrech, a to vše do 10 kalendářních dnů od doručení vyrozumění. Vyrozumění bylo účastníku řízení (resp. jeho zástupci) doručeno dne 14. července 2017. Účastník řízení na Vyrozumění nikterak nereagoval.

Správní orgán s ohledem na zásadu materiální pravdy zakotvenou v ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které jsou součástí spisu sp. zn. OSR 05544/2017-ERU ke dni vydání tohoto rozhodnutí, jsou pro vedení správního řízení a vydání tohoto rozhodnutí úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 správního řádu.

III. Popis skutkového stavu

Účastník řízení je ode dne 4. června 2015 držitelem licence na obchod s elektřinou č. 141533375 s datem zahájení výkonu licencované činnosti dne 4. června 2015.

Dne 25. října 2016 byla účastníku řízení doručena výzva Úřadu ze dne 25. října 2016, č. j. 10859-1/2016-ERU, k registraci u operátora trhu ve smyslu ust. § 30 odst. 2 písm. e) energetického zákona ve lhůtě 20 dnů od doručení této výzvy. Součástí výzvy bylo i upozornění, že nesplněním předmětné povinnosti [tj. povinnosti dle ust. § 30 odst. 2 písm. e) energetického zákona] se držitel licence na obchod s elektřinou dopouští správního deliktu dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona s možností uložení pokuty ve výši do 50 000 000 Kč nebo 1 % z dosaženého čistého obrátu za poslední ukončené účetní období, jakož i postup, jak se zaregistrovat u operátora trhu, tj. u společnosti OTE a.s., a kontakt na OTE a.s.

Dle veřejně dostupných údajů operátora trhu (viz <http://www.ote-cr.cz/registrace-a-smlouvy/seznam-ucastniku-trhu>), tj. společnosti OTE, a.s., není účastník řízení ke dni vydání tohoto rozhodnutí registrovaným účastníkem trhu ve smyslu ust. § 30 odst. 2 písm. e) energetického zákona.

IV. Právní hodnocení

Dle ust. článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Dle ust. § 112 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupky a dosavadní jiné správní delikty posoudí podle dosavadních zákonů, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. před 1. červencem 2017. Podle tohoto zákona se posoudí jen tehdy, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Jak právní úprava odpovědnosti za jiný správní delikt právnické osoby dle energetického zákona (ve znění účinném před 1. červencem 2017), tak i právní úprava odpovědnosti za přestupek právnické osoby dle zákona o odpovědnosti za přestupky je založena na tzv. objektivní odpovědnosti, tzn. odpovědnost právnické osoby je posuzována v obou právních úpravách bez ohledu na zavinění. V tomto směru lze tedy konstatovat, že právní úprava dle zákona o odpovědnosti za přestupky není pro pachatele příznivější.

Ust. § 91d odst. 1 energetického zákona obdobně jako ust. § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky rovněž dále uvádí, že právnická osoba za správní delikt, resp. přestupek, neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila. Dle ust. § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 21 odst. 2 téhož zákona se právnická osoba nemůže odpovědnosti za přestupek zprostit, jestliže z její strany nebyla vykonávána povinná nebo potřebná kontrola nad fyzickou osobou, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupkem považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, nebo byla učiněna nezbytná opatření k zamezení nebo odvrácení přestupku.

Správní orgán tudíž dospěl k závěru, že pro posouzení obecné odpovědnosti účastníka řízení za spáchání správního deliktu se použije právní úprava účinná v době spáchání správního deliktu, tj. právní úprava dle energetického zákona, příp. dle správního řádu, neboť právní úprava odpovědnosti právnické osoby za přestupek dle zákona o odpovědnosti za přestupky je ve svém důsledku pro pachatele totožná, ne-li méně příznivá s přihlédnutím k nemožnosti vyvinění dle ust. § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 21 odst. 2 téhož zákona.

Správní orgán dále přistoupil k vyhodnocení příznivosti znění speciálního zákona upravujícího odpovědnost za správní delikt účastníka řízení, kdy konstatuje, že energetický zákon byl po spáchání vytýkaného jednání účastníka řízení novelizován, a to (i) zákonem č. 152/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pohonných hmotách), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, kdy tato novela nabyla účinnosti dne 6. června 2017, (ii) zákonem č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích, kdy tato novela nebyla účinnosti dne 1. července 2017, a (iii) zákonem č. 131/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů a další související zákona, kdy tato novela nabyla účinnosti 1. srpna 2017, (dále jen „novelizovaný energetický zákon“).

Jak energetický zákon [v ust. 91 odst. 5 písm. d)], tak i novelizovaný energetický zákon vždy trestal a trestá [taktéž v ust. § 91 odst. 5 písm. d)] porušení některé z povinností uvedených v ust. 30 odst. 2 téhož zákona.

K samotné skutkové podstatě, tedy k porušení povinnosti dle ust. § 30 odst. 2 písm. e) energetického zákona, správní orgán uvádí, že dle energetického zákona i dle novelizovaného energetického zákona vždy platilo a platí, že obchodník s elektřinou je povinen se do 30 dnů od udělení licence registrovat u operátora trhu. Právní úprava rozhodná pro daný případ tedy nedoznala změn ani po novelách energetického zákona (tj. v novelizovaném energetickém zákoně).

Z uvedeného tedy vyplývá, že právní úprava posouzení odpovědnosti za přestupek novelizovaného energetického zákona není pro účastníka řízení příznivější, neboť je v podstatě totožná s právní úpravou účinnou v době spáchání činu. Správní orgán proto posoudil jednání účastníka řízení podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno (tj. dle energetického zákona).

Podle dosavadní právní úpravy, tj. úpravy účinné v době zahájení správního řízení, pak bylo správním orgánem v souladu s ust. § 112 odst. 4 zákona o odpovědnosti za přestupky postupováno v otázkách procesních.

Dle ust. § 112 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. od 1. července 2017, na určení druhu a výměry sankce za dosavadní přestupky a jiné správní delikty použijí ustanovení o určení druhu a výměry správního trestu, je-li to pro pachatele výhodnější.

Dle ust. § 91 odst. 14 písm. b) novelizovaného energetického zákona, i energetického zákona, se za správní delikt dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona uloží pokuta do výše 50 000 000 Kč nebo 1 % z čistého obrátu dosaženého držitelem licence za poslední ukončené účetní období.

Energetický zákon tedy za právní delikt dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) neumožňuje pachateli uložit jinou sankci než pokutu, a to bez možnosti např. mimořádného snížení výměry pokuty či dokonce upuštění, resp. podmíněného upuštění, od uložení správního trestu jak upravuje zákon o odpovědnosti za přestupky v ust. § 42 až § 44 zákona o odpovědnosti za přestupky. Správní orgán má tedy za to, byť i pouze s ohledem na uvedená ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky, že právní úprava týkající se určení druhu a výměry sankce je dle zákona o odpovědnosti za přestupky pro účastníka řízení příznivější než právní úprava dle energetického zákona, a tudíž při určení druhu a výměry sankce za spáchání správního deliktu postupoval dle části druhé hlavy VII zákona o odpovědnosti za přestupky, jak i vyplývá z části „V. Uložení správního trestu“ odůvodnění tohoto rozhodnutí.

K protiprávnímu jednání účastníka řízení správní orgán uvádí, že jej posoudil jako trvajícím správní delikt, a to z důvodu toho, že protiprávní jednání účastníka řízení, jež je předmětem tohoto řízení, naplnilo znaky trvajícím deliktu. Pokud se týká naplnění znaků trvajícím správní deliktu, pak ty byly uvedeny např. v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 22. února 2005, č. j. 5 A 164/2002 - 44 takto „Trvajícím jiným správním deliktem je takový správní delikt, jímž pachatel vyvolá protiprávní stav, který posléze udržuje, popřípadě, jímž udržuje protiprávní stav, aniž jej vyvolal. Jednání, jímž pachatel udržuje protiprávní stav, závadný z hlediska správního práva, tvoří jeden skutek a jeden správní delikt až do okamžiku ukončení deliktního jednání, tj. až do okamžiku odstranění protiprávního stavu“. Správní orgán k tomu doplňuje, že trvajícím delikt trvá, pokud trvá protiprávní stav, přičemž mezníkem pro posuzování spáchání trvajícím správní deliktu jako nového skutku a tedy nového správní deliktu je zahájení správního řízení.

Uvedené vyplývá z ust. § 12 odst. 11 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní řád“), které zní takto: „Pokračuje-li obviněný v jednání, pro které je stíhán, i po sdělení obvinění, posuzuje se takové jednání od tohoto úkonu jako nový skutek“. Jelikož správní řád, a to ani zákon o odpovědnosti za přestupky, žádné obdobné ustanovení neobsahuje, použil správní orgán analogicky ust. § 12 odst. 11 trestního řádu v daném správním řízení.

Aplikací výše uvedeného na daný případ dospěl správní orgán k závěru, že protiprávní jednání účastníka řízení, které mělo spočívat v tom, že po určitou dobu (konkrétně od 8. července 2015 do 18. května 2017) nebyl v souladu s ust. 30 odst. 2 písm. e) energetického zákona registrovaným účastníkem trhu, nepochybně mělo charakter trvajících deliktu, neboť účastník řízení vyvolal a udržoval po uvedenou dobu protiprávní stav.

IV. I. Obecný právní rámec

Správního deliktu dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona se dopustí držitel licence na obchod s elektřinou tím, že poruší některou z povinností uvedených v ust. § 30 odst. 2 téhož zákona.

V rámci správního řízení se správní orgán zabýval uvedeným správním deliktem dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona v návaznosti na porušení ust. § 30 odst. 2 písm. e) téhož zákona, z něhož plyne, že držitel licence na obchod s elektřinou (obchodník s elektřinou) je povinen zaregistrovat se do 30 dnů od udělení licence na obchod s elektřinou u operátora trhu; zaregistrováním se obchodník s elektřinou stává registrovaným účastníkem trhu. Tato povinnost je v energetickém zákoně zakotvena s účinností ode dne 30. prosince 2004.

IV. II. Právní posouzení skutku

V rámci správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že účastník řízení je držitelem licence na obchod s elektřinou č. 141533375 s datem zahájení výkonu licencované činnosti dne 4. června 2015.

Den rozhodný pro počátek běhu 30denní lhůty k registraci u operátora trhu je 4. červen 2015, tzn. den nabytí právní moci rozhodnutí o udělení licence. Nejpozději dne 8. července 2015 měl být účastník řízení v souladu s ust. § 30 odst. 2 písm. e) energetického zákona registrovaným účastníkem trhu s elektřinou.

Jelikož se účastník řízení dosud neregistroval u operátora trhu, má správní orgán za zjištěné a prokázané, že účastník řízení nebyl v období od 8. července 2015 do 18. května 2017 (tj. do dne předcházejícího zahájení tohoto správního řízení) registrovaným účastníkem trhu, byť v tomto období byl, resp. i nadále je, držitelem licence na obchod s elektřinou a měl tedy povinnost zaregistrovat se u operátora trhu ve smyslu ust. § 30 odst. 2 písm. e) energetického zákona.

S ohledem na shora uvedené bylo správní řízení zahájeno pouze pro část výše uvedeného období, a to pro období od 8. července 2015 do 18. května 2017 (tj. do dne předcházejícího zahájení tohoto správního řízení), a proto je předmětem tohoto správního řízení porušení ust. § 30 odst. 2 písm. e) energetického zákona účastníkem řízení pouze v období od 8. července 2015 do 18. května 2017.

IV. III. Formální a materiální stránka správního deliktu

S ohledem na vše výše uvedené má správní orgán za to, že účastník řízení, jakožto držitel licence na obchod s elektřinou č. 141533375, porušil ust. § 30 odst. 2 písm. e) energetického zákona, když v období od 8. července 2015 do 18. května 2017 nebyl registrovaným účastníkem trhu, čímž naplnil formální znaky správního deliktu dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona. Správní orgán se nicméně musel zabývat také materiální stránkou uvedeného správního deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot.

Při posouzení materiální stránky správního deliktu je třeba vycházet zejména ze skutečnosti, že každá skutková podstata správního deliktu implicitně zakotvuje obecnou míru společenské škodlivosti nežádoucího jednání. V opačném případě by ostatně zákonodárce porušení právních norem nesankcionoval jako správní delikt.

Účel povinnosti držitele licence na obchod s elektřinou zaregistrovat se u operátora trhu je třeba spatřovat zejména v tom, že tímto se držitel licence na obchod s elektřinou stává registrovaným účastníkem trhu. Následně má jakožto registrovaný účastník trhu zajištěn přístup do systému OTE a je mu umožněno na trhu participovat za splnění podmínek pravidel trhu. Bez registrace u operátora trhu tedy není reálně možné vykonávat činnost obchod s elektřinou v rámci regulovaného trhu, byť veřejnoprávní oprávnění vzniká již udělením licence na obchod s elektřinou. Jedná se tedy o stěžejní povinnost obchodníka s elektřinou, na niž jsou následně navázány další povinnosti obchodníka s elektřinou vůči operátorovi trhu (viz zejména ust. § 30 odst. 2 energetického zákona).

Dále v důsledku opomenutí obchodníka s elektřinou zaregistrovat se u operátora trhu operátor trhu neví o existenci obchodníka s elektřinou a tedy ani nezná údaje o nákupu a prodeji elektřiny. Operátor trhu tak nemůže tyto údaje zahrnout do scénáře nákupu a prodeje, který vytváří. Dochází tak ke zkreslování poznatků operátora trhu, které jsou důležité pro predikci budoucího vývoje.

V daném případě došlo k narušení veřejného zájmu na regulaci trhu s elektřinou, neboť kdyby na trhu s elektřinou docházelo k takovému protiprávnímu jednání běžně, jednalo by se zcela nepochybně o absolutně neudržitelný stav, který by byl v rozporu se zájmy společnosti.

S ohledem na shora uvedené správní orgán shrnuje, že účastník řízení, jakožto držitel

licence na obchod s elektřinou (obchodník s elektřinou), povinnost stanovenou v ust. § 30 odst. 2 písm. e) energetického zákona nesplnil, v důsledku čehož operátor trhu nemohl řádně vykonávat vůči účastníkovi řízení svá práva a povinnosti.

Výše uvedené skutečnosti ve spojení s délkou porušení příslušného ustanovení poukazují na existenci konkrétní společenské škodlivosti jednání účastníka řízení, kdy tato společenská škodlivost dle správního orgánu dosahuje takové míry intenzity, která odůvodňuje závěr o naplnění materiální stránky správního deliktu dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona (společenská škodlivost jednání účastníka řízení je vyšší než nepatrná).

IV. IV. Odpovědnost za správní delikt

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů shromážděných v rámci správního řízení existence takových objektivních okolností nevyplývá.

Lze uzavřít, že účastník řízení se dopustil spáchání správního deliktu dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona, za který je také odpovědný.

V. Uložení správního trestu

Dle ust. § 112 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky se na určení druhu a výměry sankce za dosavadní přestupky ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. od 1. července 2017, použijí ustanovení o určení druhu a výměry správního trestu, je-li to pro pachatele výhodnější. V rámci úvodní části "IV. Právní hodnocení" odůvodnění tohoto rozhodnutí dospěl správní orgán k závěru, že pro pachatele jsou výhodnější ta ustanovení o určení druhu a výměry správního trestu, jež jsou uvedena v zákoně o odpovědnosti za přestupky, a proto správní orgán aplikoval tato ustanovení.

Dle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek, resp. správní delikt, uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku.

Jelikož novelizovaný energetický zákon neumožňuje ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, uložit pachateli správní trest ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku a ani z povahy provedení vytýkaného skutku účastníka řízení tomuto nelze uložit propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, přichází co do druhu správního trestu ukládaného účastníkovi řízení pouze napomenutí či pokuta.

S ohledem na ust. § 18 odst. 3 novelizovaného energetického zákona (jako zvláštního zákona ve vztahu k zákonu o odpovědnosti za přestupky), které upravuje taxativní výčet sankcí, jež je možné uložit za porušení právních předpisů v působnosti Úřadu, a to sankce ve formě pokuty a opatření k nápravě, má správní orgán za to, že správní trest pouze ve formě napomenutí není možné uložit, jelikož by to bylo v rozporu právě s ust. § 18 odst. 3 citovaného zákona. Pro úplnost správní orgán uvádí, že i pokud by bylo možné správní trest

ve formě napomenutí uložit, v nyní posuzované věci by napomenutí ukládáno nebylo, a to zejména s ohledem na povahu správního deliktu spáchaného účastníkem řízení ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Správní orgán proto s ohledem na výše uvedené vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné v daném případě uložit správní trest ve formě pokuty.

Za správní delikt dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona lze dle ust. § 91 odst. 14 písm. b) energetického zákona uložit pokutu do výše 50 000 000 Kč nebo 1 % z čistého obratu dosaženého držitelem licence za poslední ukončené účetní období.

Při stanovení výše pokuty je správní orgán povinen přihlídnout ke všem zjištěným skutečnostem. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti správního deliktu, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Vzhledem k výše uvedenému správní orgán nejprve posuzoval otázku povahy a závažnosti správního deliktu (přestupku) ve smyslu ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Spáchaný správní delikt je středně závažný, a to s ohledem na skutečnost, že povinnost zaregistrovat se u operátora trhu je v energetickém zákoně zakotvena pro obchodníka s elektřinou s účinností již ode dne 30. prosince 2004, tj. více než 12 let.

Správní orgán v návaznosti na povahu a závažnost správního deliktu uvádí, že v řízení bylo zjištěno a prokázáno, že účastník řízení zákonnou povinnost zaregistrovat se u operátora trhu nesplnil ani na základě dodatečné výzvy Úřadu ze dne 25. října 2016, č. j. 10859-1/2016-ERU, k zaregistrování se u OTE a.s., a to do 20 dnů od doručení výzvy, což správní orgán hodnotí jako přitěžující okolnost.

K následkům správního deliktu se správní orgán vyjádřil již v rámci posouzení existence materiální stránky uvedeného správního deliktu, a proto tyto opětovně již nehodnotí.

Správní orgán se zabýval také zjištěnou délkou doby, po kterou trvalo protiprávní jednání, ve smyslu ust. § 38 písm. f) zákona o odpovědnosti za přestupky. Správní orgán má za zjištěné a prokázané, že účastník řízení nebyl v období od 8. července 2015 do 18. května 2017 registrovaným účastníkem trhu s elektřinou, tzn., že účastník řízení není registrovaným účastníkem trhu s elektřinou více než 1,5 roku, což správní orgán vzhledem k délce považuje za přitěžující okolnost. Správní orgán pro úplnost konstatuje, že účastník řízení jakožto držitel licence je povinen bezpodmínečně znát a dodržovat příslušná ustanovení právních předpisů, k jejichž dodržování je vázán.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. Správní orgán při ukládání pokuty jako výrazně polehčující okolnost zohlednil, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, a porušil tak právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé.

Ve smyslu ust. § 39 a ust. § 40 zákona o odpovědnosti za přestupky již správnímu orgánu nejsou v posuzované věci žádné další polehčující či přitěžující okolnosti známy.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

Správní orgán se tedy také zabýval otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů předložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Úřad vycházel při zjišťování majetkových poměrů účastníka řízení ze sbírky listin obchodního rejstříku účastníka řízení, a to konkrétně z posledního vloženého výkazu zisku a ztráty, tj. za rok 2016 (značka: ██████████). Úřad zjistil, že účastník řízení za rok 2016 vykázal hospodářský výsledek před zdaněním ve výši ██████████ Kč a provozní výsledek hospodaření ve výši ██████████ Kč.

Dle ust. § 42 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky lze od uložení správního trestu podmíněčně upustit, jestliže vzhledem k povaze a závažnosti přestupku, kterým byla způsobena majetková újma, anebo jehož spácháním se pachatel bezdůvodně obohatil, a okolnostem jeho spáchání a osobě pachatele lze důvodně očekávat, že již samotné projednání věci před správním orgánem postačí k nápravě. Dle ust. § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky lze od uložení správního trestu upustit, jestliže vzhledem k závažnosti přestupku, okolnostem jeho spáchání a osobě pachatele lze důvodně očekávat, že již samotné projednání věci před správním orgánem postačí k nápravě. Vzhledem k délce trvání protiprávního stavu (1,5 roku) správní orgán shledal závažnost přestupku příliš vysokou s ohledem na ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky, než aby pouhé projednání bylo považováno za postačující k nápravě účastníka řízení. K závažnosti správního deliktu, okolnostem jeho spáchání i osobě pachatele se správní orgán již podrobněji vyjádřil výše.

Správní orgán současně poznamenává, že neshledal důvody pro snížení pokuty uložené zrušeným příkazem. Správní orgán v rámci správního řízení nezjistil žádné nové skutečnosti, kterým by mohlo být ve prospěch účastníka řízení přihlídnuto, oproti skutečnostem hodnoceným již ve zrušeném příkaze, a z tohoto důvodu uložil pokutu ve stejné výměře jako zrušeným příkazem.

Vzhledem k tomu, že správní orgán po zvážení všech okolností daného případu, jakož i všech polehčujících a přitěžujících okolností a osobních a majetkových poměrů účastníka řízení, stanovil pokutu pouze ve výši, jež je uvedena ve výroku III. tohoto příkazu, tj. u spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře

a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem, a tato pokuta tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta vyhovuje zákonnému požadavku pokuty do výše 50 000 000 Kč a že byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VI. Uložení opatření k nápravě

Dle ust. § 18 odst. 3 písm. b) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, Úřad na základě zjištění porušení právních předpisů podle odstavce 1 ukládá opatření k nápravě, jejichž účelem je odstranění protiprávního stavu, a stanoví přiměřenou lhůtu nebo jiné nutné podmínky k zajištění jejich splnění; povinnosti plynoucí z opatření k nápravě původci protiprávního stavu přecházejí na jeho právního nástupce. Je-li právních nástupců více, odpovídají za splnění povinnosti vyplývající z opatření k nápravě společně a nerozdílně. Opatření k nápravě tedy slouží k zajištění toho, že jednání určitého subjektu, resp. protiprávní stav, který byl tímto jednáním způsoben, bude uvedeno do souladu s právními normami. Jinými slovy, slouží k zajištění plnění veřejnoprávních povinností jeho adresáta.

Základními podmínkami pro uložení opatření k nápravě je existence stavu, který lze hodnotit jako protiprávní, a přičitatelnost tohoto stavu subjektu, jemuž má být opatření k nápravě uloženo. Správní orgán má za to, že obě základní podmínky jsou splněny, neboť protiprávní stav byl způsoben tím, že se účastník řízení zatím nezaregistroval u operátora trhu ve smyslu ust. § 30 odst. 2 písm. e) energetického zákona, čímž protiprávní stav vyvolal. Protiprávní stav nastal opomenutím účastníka řízení a zároveň není pochyb o přičitatelnosti tohoto stavu účastníkovi řízení jako jeho původci. Jelikož není správnímu orgánu dosud známo, zda a k jakému datu se účastník řízení stal registrovaným účastníkem trhu, dospěl správní orgán k závěru, že je namístě opatření k nápravě uložit.

Na základě výše uvedeného tedy správní orgán uložil účastníku řízení opatření k nápravě spočívající v jeho povinnosti zaregistrovat se u operátora trhu ve smyslu ust. § 30 odst. 2 písm. e) energetického zákona. Vzhledem ke skutečnosti, že i zákonodárce k registraci u operátora trhu stanovil lhůtu 30 dnů, má správní orgán za to, že lhůta 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, je přiměřená a dostačující pro splnění uložené povinnosti.

Správní orgán nad rámec uvedeného podotýká, že znění opatření k nápravě vychází z dikce porušeného ust. § 30 odst. 2 písm. e) energetického zákona, a že za splnění opatření k nápravě bude také považovat zrušení licence na obchod s elektřinou č. 141533375 v téže lhůtě.

VII. Náklady řízení

Souběžně je výrokem IV. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je dle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku,

které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Nesplnění povinnosti uložené výrokem II. tohoto rozhodnutí může být v případě nabytí právní moci a vykonatelnosti tohoto rozhodnutí podle ust. § 96d odst. 1 písm. d) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, Úřadem vymoženo uložení donucovací pokuty, a to dle ust. § 96d odst. 3 téhož zákona. Donucovací pokuty lze ukládat i opakovaně.

JUDr. Zuzana Šmídová, v. r.
ředitelka odboru správních řízení